

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΞΑΜΗΝ Β')

Σάββατο Ἀθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 1920

ΑΡΙΘ. 701

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ: Δίκαια παράπονα.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ: Γύρω στὸν κοιμητή. (Συνέχεια)

ΣΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ: Χωρισμός.

ΗΛΕΚΟΣ ΦΑΤΙΔΗΣ: Χανούμισσα.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα: Ἐπαγγέλματα.

ΜΙΧ. ΘΕΡΣΑΝΤΗΣ — Κ. ΚΑΡΘΗΙΟΣ: Δὸν Κιχώτης (συνέχεια).

Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΓΡ. ΣΕΡΟΠΟΥΛΟΣ: Τὸ διήγημα καὶ ὁ κ. Βουτυράς. (Συνέχεια).

ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ: Νεοελληνικὴ φιλολογία — Ἡ Κοινὴ γνώμη. — Περιοδικὰ. — Χωρεῖς γραμματόσημο.

ΔΙΚΑΙΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ

Τὸ παρακάτω γράμμα μᾶς ἔστειλε μὴ ἑκαυ-
δευτικὴ αὐθεντία, ἑνας Ἐπιθεωρητὴς τῆς Δημ. Ἐκπ.
ἀπὸ τοὺς λίγους, δυστυχῶς γιὰ τὴν ὥρα, ἐκείνους
ποῦ, ὄντας ποτισμένοι μετὰ τὴ Δημοτικιστικὴ ἰδεολογία,
ἀγκαλιάσανε μετὰ ἐνθουσιασμό, μετὰ ἀγάπην, τὴ γλωσσο-
εκπαιδευτικὴ ἀναγέννηση καὶ δουλεύουν ἀκούφιστα καὶ
ἐλλεικρινά, καὶ ὅχι ἀπὸ ὑπερθεστικῆς ὑποχρέωσης, νὰ
τὴν ἐπιβάλουν. Οἱ ἀρμόδιοι τοῦ Ὑπουργείου ἔχουνε
χρέος νὰ διαβάσουν μετὰ προσοχὴ τὸ γράμμα αὐτὸ καὶ
νὰ μὴ περιοριστοῦνε στὸ συνειδητὸν κατσοῦφισμα
γιὰτὸ ὅσα γράφει ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς, μὰ νὰ κοιτάξουνε
μετὰ ποῖο τρόπο μποροῦν νὰ διορθώσουν τὰ πράγματα
ὥστε νὰ μὴν ἀκούγονται τέτια δίκαια παράπονα ἀπὸ
κείνους ποὺ ἴσα ἴσα πρέπει τὸ Ὑπουργεῖο νὰν τοὺς
ἔχει ἀφοσιωμένους συνεργάτες στὸ μεγάλο μεταρ-
ρυθμιστικὸ του ἔργο.

Φίλε Νουμᾶ,

Εἶμαι παλιὸς γνώριμος τοῦ «Νουμᾶ» τὸν
παρακολουθῶ ἀπὸ χρόνια καὶ μένω πολὺ εὐ-
χαριστημένος ἀπὸ τὴ δράση του.

Ἔχω κάποιον παράπονον γιὰ τὸ Ὑπουργεῖο
μας, καὶ σᾶς τὸ ἐμπιστεύομαι. Γιατὶ, τὸ προ-
κοιμένο δὲν ἔκανε μὴ μεγαλόπρεπην, γιὰ τὸ με-
γάλο σκοπὸν μας, χειρονομία, νὰ σᾶς καταβάλ-
λει τὸ ἀντίτιμον χίλιον, ἔστω, συνδρομη-
τῶν, τῶν κεντρικώτερων σχολειῶν μας;

Πῶς γιὰ ἄλλα βιβλία ἔδωκε χρήματα καὶ
τὰ μοίρασε στοὺς ἐπιθεωρητὲς καὶ τοὺς δα-
σκάλους; Γιατὶ τάχα τὴ «Νεοελληνικὴ ἀγωγή»
τοῦ Νώντα ἔλατον ἐνδιαφέρθηκε νὰ μοιράσει
στὰ σχολειὰ μας μαζὶ μετὰ τὸ Δελτίο τοῦ Ὑπουρ-
γείου;

Καὶ κοντὰ σὲ τοῦτο τὸ παράπονον ἄθελα μοῦρ-
χεται καὶ ἄλλο.

Γιατὶ τὸ Ὑπουργεῖο μας πάσκιζε, μετὰ κάθε
τρόπον, νὰ πληρώσει βαθεῖα τοὺς Ἐπιθεωρητὲς
ἰδιαίτερα; γιατί τοὺς ἔκανε νὰ ματώσουν στὴν
καρδιά σὲ μὴ κρίσιμη περίστασι, ποὺ περιμέ-
ναν, μετὰ ὅλον τὸ δίκιον τους, ἐνθάρρυνση ἀπ' αὐ-
τό;

Αὐτὸ καταντᾷ μυστήριον.

Ἀλλὰ γιὰ κείνους ποὺ πονοῦν καὶ ἐνδιαφέ-
ρονται γιὰ τὴν ἐκπαίδεξίν μας, πρέπει ν' ἀποτε-

λέσει ἀντικείμενον σοβαρῆς ἐνέργειας. Γιατὶ εὐ-
κολο εἶναι νὰ ζητᾶμε ἐνθουσιασμό, μὰ ὁ ἐνθου-
σιασμός ὅλοι μας γνωρίζουμε πῶς δὲ φυτρῶ-
ναι ἐκεῖ ποῦ ἡ καρδιά εἶναι μαρμαρωμένη καὶ μα-
τωμένη.

Ἀντὶς νὰ μᾶς ἀνυψώσουν, μᾶς ἐξευτέλισαν
καὶ μᾶς γκρέμισαν καὶ στὸν Κλάδο μας καὶ
στὴν Κοινωνία. — Γιατί;

Καὶ ὅλα αὐτά, — μὰ τὸ Θεό, — μᾶς κάνουν
νὰ νομίζουμε πῶς τὸ Ὑπουργεῖο θὰ μετάνοι-
ω-
σε γιὰ τὴ μεταρρύθμιση; ἄλλως δὲν ἐξηγεῖται
τὸ φαινόμενον αὐτό: νὰ κατρακυλάει ἠθικῶς,
ὕλικῶς καὶ κοινωνικῶς τοὺς σπουδαιότερους
συντελεστὰς γιὰ τὴ γλωσσικὴ μας μεταρρύθμι-
ση, τοὺς Ἐπιθεωρητὲς.

Θὰ θυμῶστε βέβαια μετὰ τὸ βῆμα ταχὺ ἄρχισαν
τὴ μεταρρύθμιση. Θυμᾶστε λόγους, συνέδρια,
φυλλάδια καὶ συζητήσεις. Ὅλα αὐτὰ ξεθύμα-
ναν. Καὶ τὸ ταχὺ βῆμα ἔγινε σημειωτὸν, καὶ
σάμπως μοῦ φαίνεται πῶς ἄρχισε καὶ πρὸς τὰ
πίσω (κοίταξε τὴν προκήρυξιν γιὰ τὸ Ἀναγνοι-
στικὸ τῆς Ε' τάξης). Γιατὶ αὐτὴ ἡ κάλμα; Τό-
ση εἶταν ἡ φούρια τους; Ἔτσι θὰ διοχετέψου-
με τὸ ζωντανὸ αἷμα στὴν περιφέρεια; Ὁ κλά-
δος θέλει ζωὴν, θέλει κίνησιν, θέλει φῶς, θέλει
αἷμα κινήτηριον. Ὁ τροχὸς θέλει λάδι γιὰ νὰ
ξεσκουριάσει καὶ νὰ κινηθεῖ. Ἔτσι θὰ κινήσου-
με καὶ θὰ θερμάνουμε ἕνα κλάδον λιποθυμισμέ-
νον καὶ πεθαμένο ἀπὸ τὴν πείναν καὶ τὶς ταλαι-
πωρίας πέντε χρόνων;

Ὁ κλάδος γιὰ νὰ ζεσταθεῖ, ξαναζεσταθεῖ
καὶ νὰ ξαναβιώσει, θέλει συστοιχία ὁλόκληρην
ἀπὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα ποῦ εἶναι τὸ ρεῦμα αὐτό;
μήπως τὸ βλέπετε σεῖς; ἐγὼ τουλάχιστον δὲν τὸ
βλέπω.

Ἐκεῖνον ποῦ ξέρω, εἶναι τὸ γεγονότος, ὅτι τὸ
Ὑπουργεῖο αὐτό, ποῦ ἀνάλαβε νὰ ἐφαρμόσει
τὴ γλωσσικὴ μεταρρύθμιση, ἀρνήθηκε
μάλιστα ὁδοιπορικὰ στοὺς δασκάλους γιὰ νὰ
μαζευτοῦν σὲ συνέδρια, νὰ συζητήσουν σχετικὰ